

TIẾT DẠY CHUYÊN ĐỀ MÔN LỊCH SỬ & ĐỊA LÍ 9 CHIẾN TRANH THẾ GIỚI THỨ HAI (1939 – 1945)

Sáng ngày 27 tháng 9 năm 2025, tại lớp 9A1 – Trường THCS Thượng Thanh, thầy và trò đã có cơ hội tham dự tiết dạy chuyên đề môn Lịch sử & Địa lí 9, phân môn Lịch sử, bài: “Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 – 1945)” do cô giáo Phạm Thị Thanh Mai trực tiếp giảng dạy. Đến dự tiết học có BGH nhà trường cùng toàn thể các thầy cô giáo của Tổ Koa học.

Đây là hoạt động nằm trong kế hoạch chuyên môn của tổ Khoa học, đồng thời cũng là dịp để đội ngũ giáo viên trong nhà trường cùng nhau trao đổi, học hỏi kinh nghiệm đổi mới phương pháp dạy học. Không chỉ là một bài giảng thông thường, tiết học đã để lại nhiều ấn tượng sâu sắc nhờ sự đầu tư công phu, khoa học và tinh thần sáng tạo của cô giáo Phạm Thị Thanh Mai – một giáo viên giàu tâm huyết, có năng lực chuyên môn vững vàng và luôn không ngừng tìm tòi đổi mới.

Ngay từ những phút đầu, cô Mai đã gây ấn tượng bởi phong thái tự tin, ngôn ngữ truyền đạt mạch lạc, kết hợp nhuần nhuyễn giữa giọng nói truyền cảm và ngữ điệu linh hoạt. Cô không chỉ đơn thuần là người truyền đạt kiến thức, mà còn đóng vai trò là người hướng dẫn, khơi gợi sự tò mò và khát vọng tìm hiểu ở học sinh. Ở phần Mở đầu, dưới sự hướng dẫn của cô, các bạn HS đã khéo léo gợi mở bài học qua trò chơi “ Nhận diện lịch sử”, bằng những hình ảnh tư liệu quý giá. Từ đó cô đặt ra những câu hỏi nêu vấn đề: “Vì sao chiến tranh thế giới thứ hai lại bùng nổ? Hậu quả của cuộc chiến này có ảnh hưởng như thế nào đến nhân loại?”. Cách dẫn dắt của cô tạo nên bầu không khí lớp học vừa nghiêm túc, vừa cởi mở, khiến học sinh nhanh chóng vào nội dung chính của bài học.

Trong suốt bài giảng, năng lực chuyên môn sâu rộng của cô được thể hiện ở khả năng phân tích, lý giải các sự kiện lịch sử một cách logic, gắn với bối cảnh cụ thể. Các khái niệm, sự kiện phức tạp được cô diễn đạt ngắn gọn, dễ hiểu, có hệ thống, giúp học sinh không chỉ ghi nhớ mà còn hiểu bản chất vấn đề.

Một trong những điểm nổi bật của tiết chuyên đề là việc đặt học sinh vào vị trí trung tâm của hoạt động học tập. Cô Mai đã xây dựng các hoạt động theo hướng phát triển năng lực:

- **Hoạt động nhóm:** Học sinh được chia thành các nhóm, mỗi nhóm nghiên cứu một khía cạnh như: nguyên nhân bùng nổ chiến tranh, diễn biến chính ở châu Âu – châu Á, Các em thảo luận sôi nổi, trình bày ý kiến và phản biện trước lớp.
- **Hoạt động khai thác tư liệu:** Cô hướng dẫn HS cách chuẩn bị bài ở nhà theo nhóm và đại diện lên báo cáo. Cô cung cấp bản đồ, tranh ảnh, đoạn phim tư liệu về các trận chiến lớn giai đoạn 1 như Trân Châu Cảng. Học sinh phân tích, trả lời câu hỏi, từ đó rút ra kết luận về tính chất và quy mô của cuộc chiến.
- **Sơ đồ tư duy:** Cuối tiết học, học sinh cùng nhau hoàn thiện sơ đồ tư duy khái quát toàn bộ nội dung, giúp ghi nhớ kiến thức một cách trực quan, logic...

Tất cả các hoạt động trên không chỉ làm cho tiết học sinh động, hấp dẫn mà còn rèn luyện cho học sinh nhiều năng lực quan trọng như: **tư duy phản biện, hợp tác, giao tiếp, thuyết trình, khai thác tư liệu, kĩ năng chỉ bản đồ và tường thuật diễn biến, vận dụng kiến thức vào thực tiễn.**

Nếu như trước đây, khi học về các cuộc chiến tranh lớn trong lịch sử, học sinh thường cảm thấy khô khan, khó nhớ mốc thời gian, diễn biến, thì với phương pháp mới của cô Mai, không khí lớp học hoàn toàn khác biệt.

Các em học sinh lớp 9A1 hăng hái giơ tay phát biểu, chủ động đặt câu hỏi, thậm chí còn liên hệ đến thực tiễn hiện nay như vấn đề gìn giữ hòa bình, ngăn chặn xung đột vũ trang trên thế giới. Có em bày tỏ suy nghĩ rằng: “Học lịch sử không chỉ để biết quá khứ, mà còn để rút ra bài học cho hiện tại và tương lai”.

Sự tích cực ấy chứng minh rằng bài giảng đã chạm tới nhận thức và tình cảm của học sinh, giúp các em hiểu sâu hơn về giá trị của hòa bình, độc lập, tự do – những điều tưởng chừng quen thuộc nhưng vô cùng thiêng liêng.

Thông qua bài học “Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 – 1945)”, học sinh không chỉ nắm được kiến thức về lịch sử thế giới cận – hiện đại mà còn hình thành thái độ, tình cảm đúng đắn trước những vấn đề của nhân loại.

Cô Mai khéo léo lồng ghép thông điệp giáo dục: lên án chiến tranh phi nghĩa, tôn vinh tinh thần đấu tranh vì chính nghĩa, vì hòa bình. Bài học cũng gợi mở để học sinh nhận thấy trách nhiệm của thế hệ trẻ hôm nay trong việc giữ gìn hòa bình, xây dựng tình đoàn kết, hợp tác giữa các dân tộc.

Tiết dạy chuyên đề không chỉ thành công đối với học sinh lớp 9A1 mà còn có ý nghĩa lớn đối với đội ngũ giáo viên tham dự dự giờ. Các thầy cô trong tổ Khoa học và Ban giám hiệu nhà trường đã ghi nhận, đánh giá cao sự đầu tư công phu, tinh thần sáng tạo và hiệu quả sư phạm của cô Mai. Qua tiết dạy, nhiều đồng nghiệp đã có thêm kinh nghiệm trong việc thiết kế hoạt động học tập, ứng dụng công nghệ thông tin, sử dụng tư liệu trực quan và tổ chức lớp học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Đây thực sự là một minh chứng rõ nét cho tinh thần đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo mà ngành Giáo dục đang triển khai, đồng thời góp phần nâng cao chất lượng dạy học môn Lịch sử & Địa lí trong nhà trường.

Tiết dạy chuyên đề môn Lịch sử & Địa lí 9, bài “Chiến tranh thế giới thứ hai (1939 – 1945)” do cô giáo Phạm Thị Thanh Mai thực hiện tại lớp 9A1 vào ngày 27/9/2025 đã khép lại trong sự hào hứng, phấn khởi của thầy và trò. Tôi tin tưởng rằng, với những nỗ lực không ngừng, cô giáo cùng tập thể sư phạm Trường THCS Thượng Thanh sẽ tiếp tục gặt hái nhiều thành công, góp phần xây dựng một môi trường giáo dục chất lượng, hiện đại và giàu tính nhân văn.

